

YARGITAY KARARI

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2025/3127
Karar No : 2025/4982

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İğdır 3. Asliye Hukuk (Tüketici) Mahkemesi
TARİHİ : 24.09.2024
SAYISI : 2024/353 E., 2024/29 K.
DAVACI : Teknosa İç ve Dış Tic. A.Ş. vekili Avukat Merter Özay
DAVALI : Murat Gökten Turan
DAVA TARİHİ : 30.04.2024

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; davalının 28.10.2023 tarihinde müvekkili şirket mağazasından satın alınan ürünün ayıplı olduğu iddiasıyla Hakem Heyetine müracaat ederek ürünün ayıpsız misli ile değişimi talebinde bulunduğunu, faturanın Erdoğan Turan'a ait olduğunu, Tüketici Hakem Heyetine satış işlemi ile hiçbir ilgisi olmayan Murat Gökten Turan'ın başvurduğunun tespit edildiğini, buna rağmen satış işlemi ile hiçbir bağı olmayan Murat Gökten Turan lehine ürünün ayıpsız misliyle değişimine hükmedildiğini, davalının seçimlik haklarını kullanabilmesi için ürünün ayıplı olması gerektiğini, bu hususta teknik inceleme ve tespit yapabilecek mercinin yetkili servis olduğunu, ancak somut olayda yetkili servisin incelemesi sonucunda böyle bir hususun belirtilmediğini ileri sürerek, Tüketici Hakem Heyetinin 012020240000256 numaralı ve 15.03.2024 tarihli kararının iptalini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı; telefonun babası tarafından kendisine hediye olarak alındığını, kendisinin kullandığını, babasının tır şoförü olup kendisinde vekaletinin de bulunduğunu, ürünün tesliminden 20 gün sonra arızalandığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile alacak borç ilişkisinin tarafları olarak alıcı ve satıcının düzenlendiği, 3. kişilerin borç ilişkisinin nispiyeti gereğince alıcı ve satıcıya tanınan hakları kullanamayacağı gerekçesiyle davanın kabulüne, İğdir İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 012020240000256 numaralı ve 15.03.2024 tarihli kararının başvuru sahibinin aktif husumeti yokluğu nedeniyle kaldırılmasına karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığına; Mahkemece, davalının Tüketici Hakem Heyetine başvurusu sırasında ve eldeki davaya süresinde sunduğu cevap dilekçesinde ayıplı olduğu iddia edilen cep telefonunun kullanıcısı olduğunu beyan ettiği ve yine davalının ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket ettiği, bu anlamda tüketici olduğu ve uyuşmazlık açısından aktif husumet ehliyeti bulunduğu dikkate alınarak davanın esası hakkında karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle davanın kabulü ile kararın iptaline karar verilmiş olmasının, kabule göre de tensiple birlikte davaya Tüketici Mahkemesi sıfatıyla bakılmasına karar verilmesine rağmen genel Mahkeme sıfatıyla karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek, kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık; davacı şirketten satın alınan telefonun arızalanmasından kaynaklı olarak misli ile değişime karar verilen Tüketici Hakem Heyeti kararının iptaline ilişkin olup, kanun yararına temyiz yolunda uyuşmazlık, fatura sahibi dışında telefonun fiili kullanıcısının aktif husumetinin olup olmadığı, kabule göre de tensiple birlikte davaya Tüketici Mahkemesi sıfatıyla bakılmasına karar verilmesine rağmen genel Mahkeme sıfatıyla karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

1. Fatura sahibi dışında telefonun fiili kullanıcısının aktif husumetinin olup olmadığı konusunda kanun yararına temyiz sebebinin incelenmesinde;

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun “Kapsam” başlıklı 2. maddesinde, her türlü tüketici işlemi ile tüketiciye yönelik uygulamaları kapsadığı düzenlenmiştir.

6502 sayılı Kanun’un “Tanımlar” başlıklı 3. maddesinde “tüketici” ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder şeklinde tanımlanmıştır. Ayrıca sosyal amaçlı olan, ticaretle iştigal etmeyen, kar amacı gütmeyen demek, vakıf gibi tüzel kişiler ile apartman, site yöneticiliği yargı kararlarında tüketici olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, 6502 sayılı Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3. maddesinde “tüketici işlemi” mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi, “satıcı” kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla tüketiciye mal sunan ya da mal sunanın adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Belirtmek gerekir ki, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununda alacaklı ve borçlu kural olarak “eşit taraf” olarak kabul edilmekte olup, taraflarından birinin tüketici diğerinin satıcı veya sağlayıcı olduğu uyuşmazlıkların çözümünde 6502 sayılı Kanunun uygulama alanı bulacağı açıktır. Bu bağlamda, bir uyuşmazlığın 6502 sayılı Kanunun kapsamına girip girmediği belirlenirken taraflardan birinin tüketici olması gerekli ve yeterlidir. Tüketici tanımı yapılırken belirleyici unsur ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket etmektir.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde fatura Erdoğan Turan adına düzenlenmiş olmakla birlikte mesleki olmayan amaçlarla kullanan diğer bir ifadeyle malın tüketicisi olan ve mağduriyet yaşayan Murat Göktan Turan’ın, faturanın adına düzenlenmemiş olması gerekçesi ile uyuşmazlığın tarafı olarak kabul edilmemesi 6502 sayılı Kanunun amacına ve 6502 sayılı Kanunda yapılan tüketici tanımına uygun olmadığı anlaşılmakla Mahkemece, davalının Tüketici Hakem Heyetine başvurusu sırasında ve eldeki davaya süresinde sunduğu cevap dilekçesinde ayıplı olduğu iddia edilen cep telefonunun kullanıcısı olduğunu beyan ettiği ve yine davalının ticari veya mesleki olmayan

amaçlarla hareket ettiği, uyuşmazlık açısından aktif husumet ehliyeti bulunduğu dikkate alınarak davanın esası hakkında karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle davanın kabulü ile kararın iptaline karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı bulunduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz isteminin kabul gerekmiştir.

2. Mahkemenin 02.05.2024 tarihli tensip zaptının 1 no.lu ara kararında "Davanın "Satıcının Hakem Kurulu Kararına İtirazı" isteğine ilişkin olduğunun tespitine, davaya Tüketici Mahkemesi Sıfatıyla bakılmasına," karar verildiği, karar başlığında Tüketici Mahkemesi Sıfatı ibaresinin yazılmamasının maddi hataya dayalı olduğu anlaşıldığından Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz isteminin reddi gerekmiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Adalet Bakanlığının HMK'nın 363/1 hükmüne dayalı kanun yararına temyiz isteminin (1) no.lu bentte açıklanan sebeplerle kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere HMK'nın 362/2 hükmü gereği **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

2. Adalet Bakanlığının HMK'nın 363/1 hükmüne dayalı kanun yararına temyiz isteminin (2) no.lu bentte açıklanan sebeplerle **REDDİNE,**

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

20.10.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.